

**Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej
im. Józefa Ponikiewskiego w Nowym Belęcinie
oraz Klas Publicznego Gimnazjum im. Józefa Ponikiewskiego prowadzonych
w Publicznej Szkole Podstawowej w Nowym Belęcinie**

Podstawa prawna:

- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 z póź.zm.)*
- *Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487z póź.zm.)*
- *Preambuła podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 107 r. poz.356)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 r. poz. 214)*
- *Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2018/2019*
- *Statut Publicznej Szkoły Podstaw im. Józefa Ponikiewskiego w Nowym Belęcinie.*

Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej

Każdego roku przeprowadzona jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszarów wychowania i profilaktyki na podstawie:

- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- rozmów z rodzicami na temat ich oczekiwań dotyczących realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły,
- analizy uwag wpisanych do dziennika,
- ankiet.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wyróżniono następujące obszary wymagające szczególnej uwagi w procesie wychowawczo-dydaktycznym:

- Rozwijanie umiejętności interpersonalnych. Wzmacnianie poczucia własnej wartości;
- Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej, w tym: cyberprzemoc;
- Profilaktyka zdrowia psychicznego, w tym: radzenie sobie ze stresem.

Ponadto, program wychowawczo-profilaktyczny szkoły powstał w oparciu o cele i zadania szkoły z uwzględnieniem kierunków realizacji polityki oświatowej państwa ustalonych na rok szkolny 2018/2019, tj.:

- 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
- Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
- Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
- Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły wraz ze szkolnym zestawem programów nauczania stanowi integralną część działalności edukacyjnej szkoły.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Uwzględniając potrzeby szkoły program wychowawczo-profilaktyczny szkoły odnosi się przede wszystkim do działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej oraz selektywnej.

Zadania programu

1. Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych, w tym: przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.
2. Poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu posługiwania się aplikacjami komputerowymi, wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, posługiwania się komputerem oraz stosowania tych umiejętności na zajęciach z różnych przedmiotów, w tym: wdrażanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w sieci, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.
3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym: wdrażanie do zachowań higienicznych, ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki.
4. Kształtowanie kompetencji społecznych, w tym: komunikacja i współpraca w grupie, nawyk kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych.
5. Motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowań ekologią.

Wytłuszczonym drukiem zaznaczono kierunki realizacji polityki oświatowej państwa oraz priorytety działań wychowawczo-profilaktycznych.

Zadania	Sposoby realizacji
<p>1. Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych, w tym: przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.</p>	<p>Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznawanie symboli narodowych i kształtowanie nawyku okazywania im szacunku • nauka oraz przypominanie hymnu państwowego • udział w apelach, uroczystościach i akcjach szkolnych (apel gminny i akcje szkolne upamiętniające 100 rocznicę odzyskania niepodległości, rocznica Konstytucji 3 Maja) • organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej

	<p>Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły, sztandarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obchody Dnia Patrona Szkoły • pogadanki, dyskusje na zajęciach z wychowawcą <p>Kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych, lokalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział i pomoc w organizacji spotkań wigilijnych, wielkanocnych • organizowanie imprez szkolnych: andrzejki, jasełka, Dzień Matki i Ojca, Dzień Babci i Dziadka <p>Aktywna praca samorządu uczniowskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja wyborów opiekuna samorządu • inicjowanie i udział w akcjach charytatywnych • organizacja i udział w szkolnym kole wolontariatu • organizacja konkursów i wydarzeń szkolnych • prowadzenie gabloty samorządu uczniowskiego <p>Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia podczas zajęć z wychowawcą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie ze statutem • zapoznanie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania • zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym
<p>2. Poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu posługiwania się aplikacjami komputerowymi, wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, posługiwania się komputerem oraz stosowania tych umiejętności na zajęciach z różnych przedmiotów, w tym: wdrażanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w sieci, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.</p>	<p>Rozwijanie kompetencji cyfrowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie tablic multimedialnych (e-booki, aplikacje) • przygotowywanie prac, prezentacji z wykorzystaniem komputera <p>Wdrażanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w sieci oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogadanki z nauczycielami różnych przedmiotów • udział w szkoleniach dla uczniów, np. Biblioteka Pedagogiczna w Lesznie • filmy propagujące bezpieczne zachowanie w sieci, np. <i>Sieciaki, Na zawsze, Powiedz nie!</i>

<p>3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym: wdrażanie do zachowań higienicznych, ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki.</p>	<p>Promowanie wartości zdrowego stylu życia</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, dyskusje • spotkania z pielęgniarką szkolną • wdrażanie do realizacji zadań programu profilaktyki <p>Doskonalenie sprawności fizycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w pozalekcyjnych i/lub pozaszkolnych sekcjach sportowych • udział w zawodach sportowych <p>Zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gazetki ściennie • pogadanki <p>Nabywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy <p>Realizacja programów profilaktycznych:</p> <p>Gimnazjum, kl. VII-VIII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka antynikotynowa „Znajdź właściwe rozwiązanie” • „Trzymaj formę” • „Program zwalczania AIDS i zapobiegania HIV” • Przeciwdziałanie uzależnieniom „Stop dopalaczom”- pedagog szkolny <p>Szkoła podstawowa kl. I-VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Trzymaj formę” kl. IV-VI • Profilaktyka higieny jamy ustnej kl. I-III • „Moje dziecko idzie do szkoły” kl. I • „Nie pal przy mnie proszę” kl.I-III • „Lekki tornister” kl.I • „Owoce i warzywa w szkole” kl.I-V • „Pij mleko” kl.I-V • Przeciwdziałanie uzależnieniom „Nie dla papierosów, dopalaczy, alkoholu!” kl. IV-VI – pedagog szkolny <p>Realizacja programów i akcji prowadzonych przez pielęgniarkę szkolną.</p>
<p>4. Kształtowanie kompetencji społecznych, w tym:</p>	<p>Nabywanie umiejętności kulturalnego zachowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwe zachowanie i wyrażanie się podczas:

<p>komunikacja i współpraca w grupie, nawyk kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych.</p>	<p>uroczystości szkolnych, zajęć lekcyjnych, przerw śródlekcyjnych, wycieczek</p> <ul style="list-style-type: none"> • używanie zwrotów grzecznościowych wobec nauczycieli i rówieśników <p>Omawianie zagadnień związanych z kompetencjami społecznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów • nabywanie umiejętności właściwej komunikacji (kontrola mowy ciała, asertywność) • wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i motywowanie do wolnego wyboru właściwych wartości, • stymulowanie sytuacji sprzyjających kształtowaniu sposobów kulturalnego wyrażania własnego zdania, uważnego słuchania innych, • nauka efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem <p>Udział w akcji związanej z obchodami Dnia Papieskiego i promowanie postawy wrażliwości na potrzeby innych</p> <ul style="list-style-type: none"> • apel okolicznościowy • konkurs plastyczny <p>Promowanie czytelnictwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • akcje w bibliotece szkolnej • konkursy czytelnicze, recytatorskie • gazetki, wystawki w bibliotece
<p>5. Motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowań ekologią.</p>	<p>Uświadomienie odpowiedzialności za środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznanie współzależności między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym, np. segregacja odpadów, oszczędzanie energii elektrycznej, wody • wycieczki, np. do oczyszczalni ścieków, miejsc segregacji odpadów <p>Rozbudzanie potrzeby ochrony środowiska naturalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowanie edukacji ekologicznej • wycieczki do miejsc ochrony pomników przyrody, leśniczówek • udział w akcjach typu „Sprzątanie świata”

Priorytety działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły w roku szkolnym 2018/2019

Działania	Formy realizacji
<p>I. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.</p>	<p>1. Godziny z wychowawcą lub pedagogiem poświęcone poniższym zagadnieniom: - autoprezentacja - rozwiązywanie konfliktów - moje mocne strony - moje zainteresowania, pasje, hobby - komunikacja (postawa asertywna, agresywna i uległa) - kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność, innowacyjność</p> <p>2. Spotkania z rodzicami poruszające tematykę umiejętności interpersonalnych dzieci.</p> <p>3. Informacyjno-edukacyjne gazetki ściennie i/lub artykuły na stronie internetowej szkoły.</p> <p>4. Udział w akcji „Przepis na przyjaźń” promującej rozwój kompetencji społecznych poprzez rozwijanie umiejętności interpersonalnych” (scenki teatralne oraz prace plastyczne – regulamin konkursu będzie przekazany wychowawcom klas. – marzec 2019</p> <p>5. Organizacja gier i zabaw promujących kreatywne myślenie z okazji Dnia Dziecka pod hasłem „Kreatywny Dzień Dziecka”</p>
<p>II. Profilaktyka agresji i przemocy rówieśniczej, w tym: cyberprzemoc.</p>	<p>1. Godziny z wychowawcą lub pedagogiem poświęcone poniższym zagadnieniom: - rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci - zjawisko cyberprzemocy (formy i konsekwencje) - zjawisko przemocy rówieśniczej (formy i konsekwencje)</p> <p>2. Informacyjno-edukacyjne gazetki ściennie i/lub artykuły na stronie internetowej szkoły.</p>

<p>III. Profilaktyka zdrowia psychicznego, w tym: radzenie sobie ze stresem.</p>	<p>1. Godziny z wychowawcą lub pedagogiem poświęcone poniższym zagadnieniom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poczucie samozadowolenia - realizacja celów osobistych i zawodowych w życiu (rozwój i samorealizacja) - sposoby radzenia sobie ze stresem adekwatne do wieku - zdolność przystosowania się do norm kulturowych i środowiska społecznego <p>2. Informacyjno-edukacyjne gazetki ściennie i/lub artykuły na stronie internetowej szkoły.</p>
---	---

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje na temat działania programu i jego efektów pochodzą od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz służą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja,
- ankieta,
- wywiad,
- analiza szkolnej dokumentacji.

Pod koniec roku szkolnego 2018/2019 przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą ankiet. Osobami ankietowanymi będą rodzice, nauczyciele oraz uczniowie naszej szkoły. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian i wytyczenia priorytetowych działań w kolejnym roku szkolnym.

Opracował zespół w składzie:
 Agata Tyczyńska – przewodniczący
 Katarzyna Klimkowska

Katarzyna Juskowiak
Regina Dubicka